

demà

LLIGA COMUNISTA REVOLUCIONÀRIA

PAÏSOS CATALANS, 28 febrer 1990

Visca

el
8
de

Març!

Judicis contra les dones. Una dècada que començava amb un estil legalment patriarcal. Pamplona: aquest judici contra l'avortament és el que més ha sortit a la premsa; però recordem que el cas de la clínica GINETEC d'Alacant, contra el dret a la intimitat de les dones, ha provocat una especial atenció al País Valencià. Aquest 8 de març es presenta particularment motivat. Ja fa 82 anys de l'assassinat de 129 treballadores que s'havien declarat en vaga a la fàbrica Cotton.

I varen ser cremades per la barbàrie capitalista i patriarcal. Quan 2 anys després, el 8 de març va ser declarat "Dia Internacional de la Dona Treballadora", s'iniciava una commemoració que ha estat motiu constant de pública denúncia de l'opressió, en totes les seves variants, de les dones. El 8 de març d'enguany cridarem ben fort "visca el 8 de març!". Com a denúncia, com a crit de lluita, com a voluntat d'acabar amb aquesta societat patriarcal. Doncs bé, visca el 8 de març!

La falca

"Sovietització de les empreses", "introducció de la figura del comissari polític", "el més gran atemptat a la patronal des de la transició"... frases que podria pensar-se que les ha dites algun empresari en plena fase revolucionària d'un poble. No, no és el cas. Les ha dit, juntament a moltes altres ximpleries, el José María Cuevas, president de la patronal espanyola, C.E.O.E. Ha proferit aquestes articulacions guturals en assabentar-se que els sindicats CC.OO. i U.G.T. havien acordat amb el govern del P.S.O.E. un control de la contractació laboral a les empreses.

La desproporció de la reacció verbal, la generositat d'exabruptes, de la C.E.O.E. respecte al fet que els ha motivat, és tot un indicador del tipus de terroristes legals que seuen als consells d'administració de les empreses. La patronal ha lograt en aquests darrers anys la contractació eventual ("a la carta": per tal que els empresaris puguin escollir segons els seus gustos laboral-antropològics); s'ha beneficiat de grans incentius fiscals i econòmiques a causa de la contractació eventual; ha lograt fer fora de les

fàbriques i empreses a gran nombre de treballadors i treballadores "fixos" i substituir-los per eventuais (el 25% de la població ocupada del conjunt de l'Estat espanyol és eventual ja en aquests moments); ha fet tot

el frau imaginable aprofitant-se de l'enorme exèrcit d'aturats i aturades, i de les aventatges legals; ha jugat, en definitiva, amb totes les cartes marcades. I només perquè govern i sindicats majoritaris, sequela sense dubtes d'aquella vaga general que resta tan allunyada, han pactat que una de les cartes de la patronal sigui imparcial... ¡"sovietització de les empreses"! L'economia de mercat, és a dir, el capitalisme, és a dir, la producció generalitzada de mercaderies, és a dir, l'explotació de la classe obrera, seguirà immaculada. Senzillament, hi haurà una mica de fre a la pocavergonya patronal. Existirà una carta que no estarà marcada. A la C.E.O.E. li queden totes les altres encara. No, l'economia no serà sovietitzada, les empreses tampoc. Per molt que ens pesi.

A dins:

Editorial

- La manifestació de l'11 de febrer i les perspectives que obre

(pàg. 3)

Països Catalans

- 10 anys d'aplicació de l'Estatut

(pàg. 4)

- El PSUC i el projecte d'Iniciativa per Catalunya

(pàg. 5)

- Un document de l'Assemblea Alternativa sobre la Barcelona del 92

(pàg. 6)

Sense fronteres

- Algunes consideracions històriques sobre la nació eslovena

(pàg. 7)

Moviment Obrer

- Les afiliacions de la CISS i de la CGT de SEAT donen llum verda a la unitat

(pàg. 8)

Dones

- Un 8 de març gens rutinari

(pàg. 9)

Ecologia

- La defensa de la Serra de Marina (Maresme)

(pàg. 10)

Altres

- El Carnestoltes, una tradició que s'ha de continuar

(pàg. 11)

Darrera

- Unes paraules sobre el joc-ciència dels escacs

(pàg. 12)

L'exemple de Miniwatt

La lluita de Miniwatt és un fenomen, en els temps que vivim, no gens freqüent. Menys ho és encara la regularitat de la lluita en una mateixa empresa durant tants anys. La constància, la dignitat de classe, la voluntat fèrrea de no doblegar els genolls front la potència d'una multinacional, són virtuts escolpides ja en la història del moviment obrer català per la gent de Miniwatt. Formen part de l'avantguarda més combativa dels treballadors i treballadores de Catalunya, i és un orgull poder dir-ho, formen part del nostre partit, ni que sigui un boci.

A més, la seva lluita segueix. Des que a principis d'any la multinacional Philips va presentar un expedient per fer fora a 108 treballadors i treballadores de la fàbrica, han protagonitzat una lluita constant. I s'han fet sentir. No és molt habitual cremar pneumàtics, per dues vegades, al centre de Barcelona i davant dels edificis de la Generalitat i de l'Ajuntament. No ho és tampoc que donguin suport a una manifestació de solidaritat amb la lluita, la de l'1 de febrer, moltes organitzacions obreres i polítiques. Finalment, no abunden les lluites llargues d'empreses per defensar el que la gent de Miniwatt diu que és la seva regla d'or: "ningú se'n va de la fàbrica si vol lluitar per mantenir el seu lloc de treball".

Ser solidaris i solidàries amb Miniwatt és, a més d'una obligació, un privilegi. El de la gent revolucionària amb la seva pròpia gent.

Si algú això li sona a epitafi, enten malament. Ras i curt: la gent de Miniwatt té corda per estona.

La vaga de fam dels GRAPO

Entra dins del possible i fins i tot del probable que quan aquestes lletres surtin editades, algun dels membres dels GRAPO en vaga de fam a les presons hagi mort. De fet aquesta és una greu responsabilitat del govern central i de la seva política penitenciària. Els presos i les preses polítiques dels GRAPO en lluita reivindiquen únicament el seu dret a la companyia i a l'afecte dels seus, el seu rebuig a la dispersió forçada. Aquesta vaga de fam, que dura ja més de 80 dies (quasi tres mesos) està tenint lloc sota el més estricte silenci dels grans mitjans de comunicació, sota la passivitat de la majoria i està tenint ja greus conseqüències sobre el futur d'un bon nombre d'homes i dones que, amb unes o altres raons, amb uns o altres mitjans, han lluitat contra aquest sistema i aquesta societat. Avui la política penitenciària de l'equip Múgica i del conjunt del govern amplia el càstig als qui anomena "terroristes". A més de la privació de llibertat, se'ls condemna a l'aïllament i a unes condicions intrahumanes de vida. Contra això s'han revoltat amb la seva vaga de fam, i contra això cal que comptin amb la nostra àmplia, ferma i incondicional solidaritat. Que no restin més sols ni més soles!

"Quo vadis" Pujol?

Aquests darrers dies, Pujol ha fet la seva peregrinació reglamentària als USA. Per una banda, durant sis minuts es va reunir amb el president Bush per explicar-li la seva implicació en la unitat d'Espanya, i per forçar la llengüística tot dient que, en català la paraula Autodeterminació no vol dir el que diu, sinó únicament una mica més d'autonomia; no los cas que els tanquis creïssin que Catalunya és com Lituània. Per l'altra banda, va anar a convèncer al Busch (no confondre amb el president de l'Imperi; aquest és el de la cervesa i el del parc d'atraccions), de que malgrat la independència municipal de Salou, la Generalitat vetllaria pels interessos dels inversionistes ianquis, assegurant quantes expropiacions siguin necessàries i, si cal, modificant els termes de Salou i de Vilaseca. Amb això es veu ben clar la talla d'estadista del nostre president en les seves relacions internacionals, tot i justificant per boca d'en Roca l'invasió de Panamà, o alegrant-se pel nou marc de domini imperial l'anqui facilitat per la crisi a la URSS i als països de l'Est.

Tomant del viatge a la capital de l'imperi, Pujol prepara també un nou acte de vassallatge, aquesta vegada a la centralista monarquia espanyola. El mes d'abril està previst que el príncep Felipe aparegui per recollir els títols nobiliaris que diuen li corresponen. El més important és el de "príncep de Girona", però, de passada, recollirà també el de "Duc de Montblanc" (abans de l'abocador de Forès), el de "Comte de Cervera" i el de "Senyor de Balaguer". Per tot això, el príncep aterrarà a Catalunya del 20 al 23 del proper mes d'abril.

Es tracta doncs d'un nou acte de submissió d'en Pujol, que sembla voler imitar la personalitat de Fraga, el fiamant nou president de Galícia, en una competició desafortunada d'espanyolisme i d'adhesió a una monarquia imposada.

Caldrà doncs anar preparant la rebuda a aquest príncep, que cal que sigui sonada, i el rebuig més espectacular a la política desnacionalitzadora d'en Pujol.

Concert i presó

La campanya contra la mili continua avançant. El 9 de febrer va tenir lloc una important acció, d'un caire inèdit fins ara: el festival "La insubmissió en concert", convocat per la Plataforma d'Objectors i Objectores per la Insubmissió. El cartell: Elèctrica Dharma, Lluís Llach, Albert Pla i Joan Améric. Les entrades del Palau dels Esports, exhaurides per un públic molt i molt jove. L'ambient, combatiu al màxim. El concert ha representat un èxit polític i organitzatiu del moviment, i li ha permès arribar millor a nous sectors de joves i aconseguir un ressò públic gens menyspreable.

Les presentacions del 19 de febrer van obrir un nou capítol en les mogudes d'aquest curs. L'empresonament de dos dels 21 insubmissos que es van presentar (Joan Cruz i Rodríguez a la Model i Joan Behncke Gronlund a la Trinitat), així com la posterior detenció, en la significativa data del 23-F, d'un altre insubmis, Marc Bigas (que es troba empresonat a la caserna del Bruc) tan sols reflecteix que hi ha militars, com el jutge Izquierdo, que no acaben de veure clar

que la via repressiva se'ls esgota per moments. Doncs bé, els ho haurem de demostrar, i ho farem aconseguint ben aviat la llibertat dels tres insubmissos catalans (i també dels tres empresonats a Burgos el mateix 23-F).

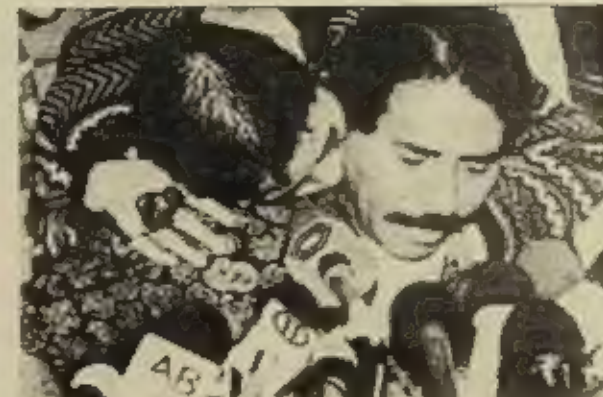
Una altra notícia important va ser la sentència anul·latòria del Reglament de la PSS, feta pública el 22 de febrer. Independentment que s'hagi basat en un recurs formal presentat per una organització col·laboracionista amb la PSS com és l'AOC, pensem que aquesta nova complicació amb la que es troba el govern del PSOE és en realitat producte de la lluita del moviment d'insubmissos. En aquest sentit cal valorar-la, tot i no perdent de vista que pot ser el punt de partida per a la potenciació, des del govern, de l'AOC com a "interlocutor vàlid", lent apareixer com a "marginal" el moviment antimilitarista conseqüent. Aquest, alhora que celebra un fet que fa encara més inaplicable la Llei d'Objecció, ha de seguir afirmant que la solució no és la reforma d'aquesta ni de la PSS, sinó acabar amb la mili.

El moviment, d'altra banda, ha decidit no continuar els tràmits legals de presentació del recurs contra la sentència de 13 mesos de presó contra Carles Hinojosa i Josep Maria Moragrega, doncs considera que cal exigir al govern una sortida política ara mateix. Això significa que d'aquí a poc començarà la lluita per impedir que es compleixi la condemna als insubmissos. Una campanya que ocuparà bona part de les energies del moviment antimili en els propers mesos.

Joan Cruz a les portes del Govern Militar

Visca Nicaragua Sandinista!

Quan estavem tancant l'edició d'aquest demà, ens arriben notícies de Nicaragua. No són bones, gens bones. La UNO, la candidatura dels rics, desl'USA, de la contra ha guanyat les eleccions del 25 de febrer. Encara no hem sortit de la sorpresa. No sabem la valoració que ha fet la comandància sandinista. En qualsevol cas, seguirem cridant "visca Nicaragua Sandinista!" Subratllant, amb més èmfasi que fins ara, la darrera paraula.

LA INSUBMISSIÓ EN CONCERT
BARCELONA

LLUIS LLACH
ELECTRICA
DHARMA
JOAN AMERIC
ALBERT PLA

PRESENTEN: GUIX I MURGA

900 ptes.
DIVENDRES 9 febrer - 22 hores - Palau Municipal d'Esports

DESPRÉS DE L' ONZE DE FEBRER: UN ESPAI POLÍTIC COMÚ?

La manifestació de l'11 de febrer va ser un gran èxit que fins i tot va desbordar les previsions dels convocants. L'assistència de 20 o 25 mil persones, significa la manifestació més gran des dels temps de la LOAPA.

Aquest fet és més rellevant encara si tenim en compte que s'ha fet amb el boicot dels mitjans de comunicació i amb l'hostilitat passiva, en alguns casos, i activa d'altres, de les forces parlamentàries. Cal assenyalar també la participació de gent dels altres Països Catalans. Gent de la Catalunya Nord, les Illes i el País Valencià, que van venir per tal de demostrar, més enllà del formalisme, que l'autodeterminació és una lluita comuna de tots nosaltres.

S'han assolit els dos objectius més importants que es perseguïen. D'una banda, treure el debat de l'autodeterminació de l'estret i reduït marc institucional i portar-lo al terreny de la lluita popular, que és on es guanyarà realment la sobirania nacional del nostre poble. I d'altra banda, situar el veritable contingut d'aquest dret contra les manipulacions i tergiversacions interessades i covardes, que volen reduir-lo a una declaració "retòrica" sense cap voluntat d'exercir-lo, ja que això suposaria enfrontar-se amb l'actual marc constitucional i estatutari.

Aquest considerable èxit polític és mèrit de la consciència i energia de sectors importants del nostre país davant les amenaces proferides pel govern espanyol i l'exèrcit. Unes amenaces sense precedents des dels temps més durs posteriors al 23-F, ara fa nou anys. Ha significat d'altra banda una bufetada a les forces polítiques parlamentàries. Ens referim a ERC, IC i d'altres, per les quals la lluita per les llibertats nacionals consisteix fonamentalment en una retòrica que s'amplifica per estrets interessos electorals.

I molt particularment aquest pas endavant de la lluita i la consciència nacional, ha estat motivat per l'enfoc unitari de la manifestació, almenys en els seus trets més importants. La realització de la mateixa manifestació no hauria estat possible sense la concurrència de totes les forces revolucionàries, independentistes i alternatives catalanes. Experiències anteriors, on havia imperat la divisió, mai havien aconseguit la massivitat de l'11 de febrer. Aquesta valoració no significa que l'aportació a aquesta manifestació hagi estat la mateixa per part de totes les forces.

Fariem malament si ignorem aquest missatge unitari que tothom ha rebut. En aquest sentit, la configuració de la Comissió Unitària per l'Autodeterminació -C.U.A.- i la voluntat de consolidació existent, és un pas necessari, tant per la continuïtat de la campanya i el seu èxit,

com pel que significa d'apropament i marc de treball unitari entre pràcticament totes les forces revolucionàries, independentistes i alternatives.

Per al moviment d'alliberament nacional, l'11 de febrer pot significar l'obertura d'una nova etapa. Una etapa que significaria la superació de la dinàmica de retrocés i estancament que patim des del 86. L'existència de millors condicions a partir de l'11-F, no vol dir que inevitablement se n'hagi de derivar un procés de creixement del moviment. Tot dependrà en gran mesura de que es mantingui la voluntat unitària per part de tothom.

Des del començament, totes les forces hem coincidit en que la lluita i la campanya per l'autodeterminació seria llarga i que la manifestació i les accions al voltant de l'11-F significarien només un primer pas. Es tracta ara de concretar aquesta voluntat en la perspectiva del 23 d'abril al Principat, del 25 al País Valencià, i d'altres accions al conjunt dels Països Catalans.

Aquestes millors perspectives del moviment d'alliberament nacional coincideix amb el desenvolupament d'altres dinàmiques positives, que configuren el conjunt de la realitat social del nostre país. El concert per la insubmissió, realitzat al Palau d'Esports, és l'acte més massiu fet fins ara pel moviment antimilitarista. Significa un avenç qualitatiu i una cristallització més gran, en forma d'activitat i moviment, de l'àmplia consciència social existent. Un altre element important és el constant creixement del moviment antinuclear i ecologista a Catalunya després de la manifestació pel tancament de Vandellòs i totes les nuclears. I també l'activitat del moviment de solidaritat internacionalista, amb la cadena humana del passat 18 de Febrer, etc.

És evident que en la lluita per l'alliberament nacional organitzacions com la Crida o el MDT aporten un capital polític molt important, mentre que en altres terrenys de lluita són altres forces les que tenen més pes i iniciativa. Però aquestes realitats no són pas excloents. Ben al contrari, si existeix voluntat unitària, són enterament complementàries per tal de configurar la realitat del camp i l'espai polític radical, independentista i alternatiu català.

La necessitat d'avançar en la configuració d'un projecte polític unitari, que aglutini totes les forces radicals, independentistes i alternatives catalanes, sembla cada cop més evident a ulls de tothom. Massa vegades, en un passat no molt llunyà, hem vist com els esforços i la iniciativa dels moviments socials, del moviment obrer i de la lluita d'alliberament nacional eren capitalitzats políticament i electoral per forces

polítiques d'orientació i pràctica reformista i gens conseqüent en la lluita d'alliberament. Va ser el cas dels grans moviments contra l'OTAN, la LOAPA i tants d'altres.

L'absència d'un referent polític unitari d'orientació radical i alternativa en tots els camps fa, d'una banda, que en moments electorals molta gent faci l'opció "útil" o de "mal menor". I, d'una altra, que molts esforços es perdin o no tinguin continuïtat, per manca de perspectives i sortides polítiques alternatives. Actualment aquests riscs són encara més evidents, pel fet que existeix una orientació, més clara que mai, per part d'algunes forces parlamentàries, que busca manipular i confondre amb una política de gestos, destinada a atreure electoralment els sectors independentistes i dels moviments socials.

Configurar aquesta força política unitària, que sigui capaç de ser un referent polític per a tots els sectors radicals, independentistes i alternatius, presenta evidentment un conjunt de dificultats, però alhora constitueix una perspectiva força engrandadora per ella mateixa.

En el terreny del programa polític, al nostre entendre, l'objectiu de l'alliberament nacional, d'emancipació del marc nacional on volem plasmar la societat alternativa per la qual lluitem, és un element fonamental. És un dels objectius globalitzadors que ha de travessar i ser present en el conjunt de l'activitat política. Igualment, tots els altres objectius emancipatoris, feministes, ecològics, socials, antimilitaristes... de transformació i canvi radical de l'estructura de la societat catalana, hi han d'ésser reflectits, sense cap mena de subordinació ni secundarització. Això, evidentment, no ha de suposar una visió uniformitzant del pes polític i social que un o altre pot tenir en una conjuntura concreta.

En l'aspecte de l'articulació organitzativa caldria trobar entre tots i totes un mar orgànic i de funcionament plenament democràtic on tothom, forces polítiques, persones a títol individual, forces socials... pugui trobar-se a gust. Un funcionament que valori fonamentalment l'aportació política i les diferents sensibilitats socials, i no tant la força organitzativa d'uns o altres. Un funcionament on les formes alternatives de fer política i la democràcia de base siguin fets quotidians i reals i no sols teories.

La qüestió és complicada i a l'hora engrandadora. Per part nostra, creiem que val la pena intentar-ho.

El 17 de gener de 1980 va entrar en vigor l'Estatut

Una dècada estatutària

El vint-i-cinc d'octubre de 1989 va fer deu anys del referèndum de l'Estatut de Catalunya; però no va entrar en vigor fins el disset de gener de 1980. Aquest mateix dia, Tarradellas va convocar les primeres eleccions al Parlament de Catalunya des de l'any 1939.

Recordar-ho és un bon motiu per reflexionar sobre les diferents maneres de fer política, sobre oportunitats perdudes, sobre la voluntat i combativitat per aconseguir objectius. I diem que s'hauria de reflexionar perquè els Pactes de la Moncloa, la Constitució i els Estatuts constitueixen tres pactes històrics que han marcat la transició i en el cas que tractem s'hi podria afegir l'operació Tarradellas, home bàsic d'una estratègia per aconseguir una determinada autonomia de Catalunya. Fa deu anys estàvem en plena febre sobre els continguts de l'Estatut i vist en perspectiva quasi bé tothom coincideix que podríem tenir millor Estatut. Però en aquella època les forces majoritàries no estaven disposades ni ara tampoc a mobilitzar el poble de Catalunya, per superar els sostres constitucionals.

Era l'època de la tàctica conscient de desconectar els diversos sectors socials de la política real. De fer política institucional i abandonar els moviments socials (recordem l'Assemblea de Catalunya). Pràcticament l'última redacció de l'Estatut la van fer tres persones (Martín Tovar, Solé-Tura i Roca Junyent) als passadissos de la Moncloa, enfrontant-se a tot un aparell d'Estat que el feien servir d'argument per fer-nos recordar que no ens moguéssim perquè els poders fàctics no admetrien determinades reivindicacions. No és estrany que una reivindicació tan sentida arribés al dia de la votació sense cap mena d'entusiasme i hi hagués un 40% d'abstenció.

A partir d'aleshores va aparèixer un nou argument polític: l'actual Constitució i l'actual Estatut eren texts intocables i amb la seva votació i aprovació, Catalunya ja es va autodeterminar; és a dir, que no es podia demanar l'exercici del dret a l'autodeterminació. La sobirania nacional de Catalunya va quedar subordinada a la Constitució espanyola que només accepta com a única sobirania la del "poble espanyol". L'Estatut només és aquell document que explica com s'han d'administrar les diverses competències que la Constitució ens permet. La Constitució i l'Estatut estableixen una potestat legislativa compartida, però correspon a l'Estat la competència per establir la legislació bàsica i a la Generalitat la capacitat per legislar sobre les bases fixades per l'Estat. Això fa que matèries tan importants com l'ensenyament, sanitat, economia, mitjans de comunicació, administració pública... quedin reduïdes a una simple potestat reglamentària per part del Parlament de Catalunya.

El Tribunal Constitucional

El senyor de la dreta és un dels redactors de l'Estatut

amb les seves sentències està configurant l'organització de l'autonomia. A finals del 89 tenia pendent de resolució quaranta assumptes, a conseqüència dels recursos presentats per diverses instàncies i tots estan relacionats amb l'aplicació de l'Estatut. És a dir des del T.C. s'està creant tota la teoria jurídica amb forta tendència estatalista que motiva que algunes forces polítiques reclamin la modificació del títol vuit de la Constitució i examplar l'Estatut amb més transferències i canviar el model de finançament.

El poble de Catalunya té molt clar que és el Parlament espanyol qui legisla sobre el règim fiscal, el dret a l'ensenyament, l'avortament, el divorci, la televisió privada i és conscient que el Parlament català no té poder per incidir de manera efectiva en els grans temes de la vida nacional catalana.

La gestió de l'Estatut

Des de 1980 l'Estatut l'ha gestionat la majoria de dretes de CiU i des d'aleshores hem viscut un estira i arronsa entre el poder central i la Generalitat. És a través d'aquestes "baralles" i lectures de l'Estatut on han sorgit els conflictes entre el govern central i la Generalitat. Per als primers, l'autonomia catalana només li falten alguns retocs; per als segons es troba encara a mig camí. A partir d'aquest últim punt i de la política centralista del govern del PSOE, CiU va generant tota la seva ideologia "nacionalista" i tota la seva pràctica política i que de tant en tant s'expressa amb l'argument amenaça: "Si ens doneu totes les prerrogatives

que diu la Constitució i l'Estatut, podeu comptar amb nosaltres; si no, ho rebutgem tot i haurem d'acabar demanant-ne la revisió".

Per l'altra banda creuen que la Constitució i l'Estatut tenen un ample marge competencial però que no existeix per part del PSOE voluntat política per aplicar-lo. I en aquest ball d'ambigüitats, tant els socialistes com els convergents es van entenent en qüestions importants. Recordem-ne només tres: suport a la política de Barónuevo-Corcuera; suport de CiU a les mesures econòmiques del govern; Miquel Roca va ser un dels que van donar suport al Pla d'Ocupació Juvenil quan tota la població de l'Estat feia vaga general.

Mentrestant la paraula revisió o reforma de l'Estatut apareix en declaracions de dir-

igents polítics que després de deu anys s'adonen que cal canviar i reivindicar algunes coses, com per exemple, el model de finançament i més competències en matèria d'ordre públic. Algunes forces com ERC volen reformar l'Estatut. IC va també per aquesta línia, però tota la seva política fins ara ha estat reivindicar un ús més social de l'Estatut sense mostrar-se gaire decidida a l'hora de demanar la seva reforma. Tot i així es van dibuixant diferents estratègies: uns parlen de nacionalització de Catalunya sense saber molt bé què és això; funcionament i aplicació real de l'Estatut o de federalització de l'Estat. Totes van dirigides a establir les relacions entre Catalunya i Espanya. I totes estan d'acord en modificar l'Estatut (inclosos els socialistes catalans) però no

en quin és el moment oportú de fer-ho i això fa que es vagin desgastant uns als altres per tractar d'arribar a un consens que els permeti controlar la situació i no es produeixi cap desbordament.

Deu anys després el tema del finançament és la qüestió que més preocupa a les forces parlamentàries i és un bon tema per acusar-se mutuament. L'any 89 la Generalitat tenia un pressupost de 800.000 mil milions de pessetes i enguany se situarà probablement al voltant d'un bilió. Això va molt bé a socialistes i a Iniciativa per acusar a CiU que no tot és culpa de Madrid i que no cal canviar d'Estatut sinó un govern que no administra bé les seves competències.

Per als revolucionaris, independentment de no renunciar al dret a la independència i denunciar les agressions centralistes contra l'autonomia, hem d'analitzar l'aplicació quotidiana de l'Estatut que fa la Generalitat. És a dir, s'ha de discutir sobre concepcions i pràctiques urbanístiques, de la sanitat, de l'ensenyament públic i privat, del medi ambient. Sobre l'actitud del Parlament de Catalunya en temes com nuclear, avortament, OTAN, legislació laboral. Fins ara el comportament de la Generalitat no es diferencia gaire del que fan els diferents "Ministerios" de Madrid. El govern de CiU no ha tingut ni imaginació a l'hora de dissenyar l'aparell administratiu, que de fet ha copiat a escala reduïda del de l'Estat, amb tots els inconvenients de la burocratització.

Deu anys d'Estatut no han canviat la nostra voluntat de seguir lluitant per l'exercici del dret a l'autodeterminació. Hem d'aprofitar el debat promogut pel Parlament de Catalunya sobre aquest dret i dur-lo al carrer. La manifestació de l'11 de febrer ha servit d'arrencada per denunciar una vegada més que aquest Estatut no té res a veure amb la sobirania nacional de Catalunya. Hem de seguir denunciant que no volem les províncies, les diputacions, ni governadors civils, ni delegat del govern central. Unir la lluita per l'autodeterminació amb les altres lluites.

S.O.

Després de la XI Conferència del PSUC

Quina Iniciativa!?

El PSUC és un partit en transformació. Aquest partit està discutint d'aquesta transformació. No cap a on (una més gran moderació) sinó amb quins ritmes. Quins són els elements a tenir en compte per tal d'abordar l'anàlisi d'aquesta transformació?

Agafem el que el mateix PSUC dona com explicació de la seva realitat en l'editorial del darrer "Treball" de l'any passat. Aquest editorial es titulava "cedir sobirania" (és a dir, del PSUC cap a Iniciativa per Catalunya) i feia referència al Comitè Central del 2 de desembre (CC qualificat per aquest mateix editorial "com el més important d'ençà el Congrés d'Unitat"). El PSUC parteix de dues coordenades per tal de definir el que anomenen "la nostra realitat": "la fi de la crisi dels comunistes catalans i espanyols" i el "pas a primer pla de la vida política del fet europeu".

"La fi de la crisi dels comunistes"

És important subratllar que el PSUC ha sortit molt ben parat de la crisi que va patir després del seu Vè Congrés i la posterior repressió/escissió que va donar lloc al naixement del Partit dels Comunistes de Catalunya. Fins la meitat de l'anterior dècada el PSUC va suportar l'ofensiva del PCC com va poder. El PCC era un partit, en aquells moments, carregat d'il·lusió i capacitat de militància. Després dels fracassos electorals del PCC (fracassos producte de la distància entre els resultats i les expectatives que es feien els prosopètics) aquest partit va fer un gir cap al PSUC. El PCC mai va pair que la seva més gran militància tingués una traducció electoral, en canvi, més favorable al PSUC. Aquest gir cap al PSUC es podia reconèixer a l'època, entre d'altres aspectes, per la proposta constant de la "necessitat de la unitat dels comunistes". Tanta insistència va posar el Partit dels Comunistes de Catalunya que cada cop eren més els militants i quadres que anhelaven tornar al PSUC i que, alhora, interioritzaven com un fracàs que aquesta unitat no s'hagués realitzat ja. En el Congrés del PSUC anomenat una mica agosaradament d'Unitat, i realitzat el 12 de març del 89, uns quants centenars de quadres i militants del PCC varen tornar al partit del que s'havien apartat o els havien expulsat l'any 81. Poc després d'aquest congrés, el PCC era expulsat d'Iniciativa per Catalunya. Ara el PCC és un partit amb moltíssimes dificultats. El PSUC, en canvi, ha sortit ben parat. Les darreres eleccions generals del passat octubre varen confirmar més a la direcció del PSUC que el partit anava pel bon camí, i que el PCC s'enfonsaria cada cop més. És clar que els resultats electorals d'IC quedaven molt allunyats dels que havia acon-

seguit el PSUC a les eleccions de finals dels 70, però representaven, efectivament, una recuperació. Per això no és estrany que el PSUC parli de la "fi de la crisi dels comunistes". Des del seu punt de vista està justificat dir-ho. A més, el Partit de los Trabajadores de España, el partit dirigit per Santiago Carrillo, no ha representat mai un problema a Catalunya pel PSUC, problema que sí ha significat, pel PCE, en altres indrets de l'Estat.

La segona coordenada

Passem a la segona coordenada, per entendre la realitat del PSUC, de la que parla l'esmentat "Treball". És coneguda la posició favorable d'aquest partit al Mercat Comú. És coneguda també la seva admiració per les propostes que surten del Partit Comunista d'Itàlia. Mirant el PCI podem entendre millor el PSUC. Evidentment, com aquest mateix partit diu, la realitat italiana i la catalana són diferents, i les respostes, per tant, no han de ser les mateixes; però, insistim, el PCI sempre ha estat una espècie de model per al PSUC. I són conegudes les innovacions que el PCI (que han tingut el suport de Gorbatsxov i el PCUS) ha fet darrerament. Entre elles destaquen la voluntat d'ingressar en la Internacional Socialista i la de canviar la "C" de "comunista" per la de "constitució" o "ciudadans" (que seria la proposta d'Umberto Eco). I quines són les conclusions que treu el PSUC d'aquestes "innovacions"? Ho diu Pere Meroño en un article al "Treball" significativament titolat "PCI: canvi per no morir": "nosaltres des de Catalunya tenim situacions diverses a les que cal respondre de manera apropiada, però amb igual vigor

reformador i amb una semblant vocació inequívocament reformista". Efectivament, pel seu projecte europeu, cal donar un viratge encara més a la dreta, "inequívocament reformista".

Solucionat el problema de la crisi comunista i abocat al projecte més ultrareformista d'"Europa" -"el PSC i IC comparteixen en els seus projectes estratègics la tesi de construcció de l'euroesquerra"(1)- el PSUC inicia una nova transformació, de la qual la "cessió de sobirania a IC"(2) és només un aspecte exterior, per important que sigui. Des de la seva creació l'any 87, IC ha estat un bon negoci pel PSUC. Ho ha estat perquè ha servit d'instrument de recuperació d'aquest partit. I, un cop recuperat, cal seguir estirant del negoci. Actualment, IC és el PSUC i molt poca cosa més. Il·lusionar a sectors independents, crear el que per nosaltres seria un nou "miratge reformista", incorporar nova gent no identificada amb la tradició "comunista"... això és el que vol aconseguir el PSUC amb IC.

El camp d'Iniciativa per Catalunya

Però que és IC? Iniciativa per Catalunya és un projecte completament respectuós del sistema. Per no fer una frase general, amb això volem dir: IC-PSUC vol reformar els aspectes més escandalosos del capitalisme sense posar-lo en qüestió, acceptant la legalitat vigent sense cap fissura. En altres camps això significa: a CCOO, repressió contra l'esquerra, conciliació a les empreses i sindicat de serveis; en el feminisme, ignorància pràctica i prioritat institucional; en la lluita antimilitarista, absència total del moviment i respecte a l'exèrcit; en la lluita d'alliberament nacional, via

constitucional i estatutària(3). Però això que, sense caure en esquematismes, és la part "essencial" de la seva política, no significa que tingui aparències molt més contradictòries. Per exemple, CCOO també apareix com un sindicat que va fer la vaga general del juny del 85 en solitari, i la del desembre del 88 amb UGT, és a dir, un sindicat que ha plantat cara al govern. En el camp feminista, algunes "personalitats" d'IC han jugat un paper de propagandistes progressistes contra la dreta i l'església durant els darrers judicis per avortament. En l'ecologisme, on no hi ha un sector radical consolidat, IC es troba còmode demanant la paràlització de Vandellòs 1. És a dir, hi ha una contradicció entre la imatge i el fons d'IC (entre l'essència i l'aparència, per seguir un llenguatge més conegut per nosaltres). Aquesta contradicció crearà, ben segur, força problemes als sectors més radicals d'alguns moviments. Per resumir, el PSUC ha reflexionat sobre els moviments socials i s'ha interessat per la potencialitat electoral de la sensibilitat ecologista. Als darrers anys del franquisme i primers de la transició, no hi havia ni moviment feminista, ni moviment de solidaritat internacionalista, ni moviment pacifista, ni moviment antimilitarista... i la lluita d'alliberament nacional restava molt desdibuixada dins la lluita antifrancista més general. Però ara, la realitat és molt diferent. Aquesta nova realitat forma part de les preocupacions de l'actual PSUC, del projecte Iniciativa per Catalunya. Això és, possiblement, el que pot confondre alguna gent. Gent que veu en el "nou" llenguatge d'IC, un major interès en temàtiques "movimentistes". Però aquest

interès no és, ni molt menys, un sinònim de la voluntat de potenciar els moviments socials per fer-los més grans i combatius.

La pròpia realitat anirà desfent confusions d'aquest caire que poden tenir algunes persones dels moviments socials. També desfarà certes il·lusions d'alguna gent que, partint d'una voluntat de lluita, veu en IC una possibilitat de treball.

Una bajanada del PSC

Després de la XI Conferència del PSUC on es va aprovar (per 239 vots a favor, 4 en contra i 16 abstencions, o sigui, per una majoria de més del 92%) la "cessió de sobirania a IC", va sortir un petit reguitzell de declaracions públiques per part del PSC, que no deixa de tenir la seva gràcia. Declaracions que il·lustren la ximpleria inflacionària d'alguns polítics del sistema. L'Obiols va declarar que Iniciativa per Catalunya, després de l'esmentada Conferència de finals de gener, relliscava cap a posicions "nacionalistes i semiindependentistes" (sic). Va alegir, suposem que per fer-se el salai, que "¿continuaran (referint-se al PSUC) acusant-nos als socialistes de reformistes i revisionistes?" Les declaracions de l'Obiols estan compreses dins d'aquella estupidesa contra la qual Schiller deia que fins i tot "els déus lluiten en va". Pensar i dir que el PSUC pot arribar a acusar el PSC de reformista quan està, i ho afirma clarament com hem vist, per aprofundir cada cop més en el reformisme, és tenir poca imaginació. En la forma, les diferències entre el PSUC-IC i el PSC poden arribar a ser molt grans. En essència, que és el que importa, quasi cap.

Daniel Raventós

Anguita, Ribó i Ochetto

(1) Jordi Guillot ho diu al "Treball" del gener, pàg. 5.

(2) La cessió de sobirania del PSUC a IC, segons la XI Conferència, vol dir concretament passar "com a àmbits propis de la federació l'àrea institucional, l'elaboració programàtica i la projecció pública". En gran part, això ja operava a la pràctica, la Conferència li ha donat l'aval.

(3) IC va donar suport a la proposta parlamentària "autodeterminista" d'ERC. Sembla, però, haver-se'n penedit. Exacte, "IC va donar suport a la proposta d'ERC... pensant potser que la cosa acabaria allí." ("Treball", primera quinzena de febrer, pàg. 9). Evidentment, IC no va donar suport a la manifestació per l'autodeterminació de l'11 de febrer. Per cert, el PCC tampoc.

Assemblea Alternativa:

No al 92

El dissabte 17 de febrer s'ha reunit a Valldoreix la II Assemblea Alternativa. Del conjunt de textos i ponències que s'han discutit, publiquem l'essencial de l'informe "NO AL 92", el laborat per la "Comissió contra la Barcelona del 92" de la Permanent d'aquesta Assemblea, perquè ens sembla una bona eina per la reflexió del que s'està preparant. (La traducció i els títols són de la redacció del demà).

L'Assemblea Alternativa es configura com un possible punt de referència d'una organització informal, que sense existir com a estructura visible, sigui capaç de mobilitzar amplis sectors del moviment emancipatori.

Entenem aquest com un moviment ideològicament plural, però clarament posicionat contra l'establert, de les limitacions de la democràcia representativa, de les desigualtats socials i de l'explotació, de la destrucció del medi ambient i del militarisme, del sexisme i del racisme.

Assumir la pluralitat i la diversitat no significa caure en la concepció de que "tot val", que sembla ser el "leit motiv" de l'onada de postmodernitat que ens envolta. Es imprescindible delimitar que la resistència front el poder només pot vindre de l'insatisfacció i l'indignació dels que encara aspirem a sentir-nos vius d'una altra manera. (...)

En aquest sentit propugnem una proposta concreta de tasca per l'Assemblea Alternativa: la crítica teòrica i pràctica del projecte de la Barcelona del 92.

El NO a la Barcelona del 92 no és únicament un NO a les Olimpíades, sino que també és un NO al model de ciutat que s'està construint.

Diem NO a l'especulació i a la carestia de la vida, a les desigualtats socials, a la marginació i a la pobresa, a la privatització dels espais,

NO, resumint, a una forma

de vida que rebutgem.

El sentit de l'olimpisme

Així, les Olimpíades encarnen i condensen en uns pocs dies alguns dels aspectes més negatius de la societat capitalista moderna: l'espectacle megalòman protagonitzat pels esportistes d'élite, molts d'ells convertits en màquines de competir, té com a rerefons el gran negoci de les multinacionals, tant en l'organització dels Jocs com per mitjà de la publicitat, que aprofita el ressò en els mitjans de comunicació per incitar al consum. Els Jocs Olímpics són doncs una gran operació financera i de màrqueting que utilitza la inversió pública en infraestructures i serveis. L'espectacle de l'esport d'élite és un mitjà més d'acumulació de capital.

Quan gairebé no queden projectes de transformació social i s'ha descobert que les promeses de canvi eren una estafa, els J.J.O.O. se'ns ofereix com una nova esperança col·lectiva. Naturalment, no es pot comparar aquesta esperança amb els grans projectes històrics que hem conegut. Els J.J.O.O. són una esperança "sana, neta, asèptica, neutral, jove, competitiva, consensuada"... gairebé una esperança tecnològica, però esperança a la fi.

Mercès al projecte olímpic, els que vivim a Barcelona tenim un sentit, una raó per la qual acceptar de bon grat, o al

menys sense resistència, que les vies ràpides fragmentin els barris, que s'imposi la privatització del sòl i dels serveis, que es tripliqui el preu de les vivendes, que la ciutat sigui cara, que els que fan lleig a la imatge de ciutat pròspera i feliç siguin expulsats dels seus barris i enviats a la perifèria de la península.

Perquè Barcelona sigui una gran ciutat, ha de reservar-se pels bons ciutadans amb bons salaris. Ells donaran a la ciutat aquest ambient apaciblement privat amb esquitxos de disseny i "modernitat". Al cap i a la fi, ells són els únics que poden mantenir el consens, ja que són qui més benefici han obtingut del canvi.

D'aquesta manera, Barcelona camina cap a un model de ciutat dura, elitista i insolidària respecte de la perifèria. Dil d'altra manera, existeix una Barcelona que camina cap aquest model. Perquè no tots estem morts, també existeixen altres Barcelones. (...)

Malgrat això, aquesta Europa que se'ns vol presentar com a nova és l'Europa del capital financer i de les multinacionals, una Europa que s'atrinxera en les seves fronteres front dels països del Tercer Món i que practica el racisme i la xenofòbia amb els emigrants en el seu interior. El projecte de l'Europa del 92 es presenta en els mitjans de comunicació com una gran esperança de progrés. La paraula progrés ha omplert durant anys la boca dels polítics com a sinònim d'alliberament; de la tirania de la ignorància, de la misèria... Sembla que s'ha associat definitivament el progrés al desenvolupament econòmic en el llenguatge oficial, de tal manera que s'ha convertit en l'objectiu central i la coartada de tots els possibilismes.

La "nova" Barcelona

En aquest context, es reserva per Barcelona el paper de capital econòmic per una àrea d'influència que abarca el perímetre delimitat per: Toulouse, LLeuadoc, Saragossa, València, Les Illes, Barcelona i Montpeller, tal com es contempla en el Pla Estratègic Econòmic i Social Barcelona

2000, presentat recentment en forma d'exposició oberta al públic, amb el nom de "Barcelona, l'escenari del futur". En aquest pla hi participen com membres del consell executiu, entre d'altres institucions econòmiques i socials, el Foment del Treball (la patronal catalana) junt amb els sindicats CCOO i UGT i l'Ajuntament, en una mostra de corporativisme sense precedents que expressa la necessitat del consens per imposar la remodelació de la ciutat.

El model de ciutat que s'ha dissenyat per Barcelona des de les institucions que gestionen el poder polític i econòmic contempla dos objectius fonamentals, dos objectius que són simultanis i que es complementen mútuament. Per un costat, l'objectiu d'adequar la competitivitat de l'àrea econòmica de Barcelona a la demanda de les grans empreses multinacionals que cerquen nous llocs on instal·lar-se en l'àmbit del nou mercat que es desenvolupa a Europa. En aquest sentit són urgents les reformes en infraestructura: port, aeroport, estructura viària i comunicacions.

Per altra banda, com a objectiu a curt termini i en perfecta simbiosi amb l'anterior, el de preparar a la ciutat i la seva àrea metropolitana per la celebració dels J.J.O.O., pel que és necessària, a més de les obres d'infraestructura esmentades més amunt, la construcció d'instal·lacions esportives, hoteleres i residencials per acollir la quantitat de gent que mou el circ olímpic.

La terciarització de Barcelona

Un tret a destacar del projecte de modernització capitalista a Barcelona, és el procés de terciarització que ja es porta a terme. Les multinacionals necessiten una gran capacitat de gestió per respondre als problemes que representa el procés de desenvolupament industrial contemporani que està fortament fragmentat i diversificat. Les complicades estructures de control burocràtic, vitals pel funcionament del sistema, s'instal·len a la ciutat, aprofitant així les infraestructures i equipaments pagats amb diners públics, així com el fet de que el propi medi urbà és un lloc d'innovacions en raó de la seva concentració. D'aquesta manera, Barcelona esdevé un gran centre de gestió i de residència per les elites intel·lectuals, polítiques i

empresarials de la zona. Ja avui, el 65,7 % dels barcelonins treballen en els serveis. Conseqüències directes d'aquest procés de terciarització són l'encaniment de la vida i l'especulació immobiliària. Els preus de les vivendes i dels lloguers s'ha triplicat en pocs anys. Al mateix temps, la proporció de sòl urbà dedicat a oficines augmenta espectacularment. (...)

La terciarització implica doncs un autèntic projecte de reconversió de la ciutat que augmenta les desigualtats socials i genera marginació i pobresa. Segons un estudi realitzat per professors de la UAB, el 2 % de la població de l'àrea metropolitana de Barcelona té dificultats diàries de supervivència relacionades amb l'obtenció d'aliments i el pagament de la vivenda. La mateixa enquesta concreta que entre la quarta i la cinquena part de la població és pobre, d'acord amb els criteris de la CEE, que qualifica com a pobres aquelles famílies que perceben menys de la meitat de la renda per càpita mitjana de la zona. Al mateix temps, l'estudi mostra un increment de les desigualtats socials en els darrers anys.

Una altra característica important del projecte de modernització que s'està imposant a Barcelona és el de la precarització de l'ocupació. L'ocupació precària va guanyant terreny al treball fixe i afecta tots els sectors tant de la indústria com dels serveis, i apareix com un altre factor d'augment de les desigualtats socials.

El projecte de la Barcelona del 92 representa una forma de viure que rebutgem, una ciutat en la qual l'abundància d'uns es paga amb la misèria d'altres.

Dir NO a la Barcelona que ens volen imposar es avui una postura d'una forma diferent de pensar i viure de caràcter rupturista. El projecte està tan imbricat en la vida de la ciutat, que posicionar-se a favor o contra delimita camps irreconciliables.

Tasques concretes de l'Assemblea Alternativa poden ser:

-Obrir un debat en profunditat sobre els diferents aspectes del projecte del 92.

-Impulsar campanyes de resistència: contra l'especulació immobiliària, l'increment dels lloguers, possibilitat d'una intervenció provocadora en les eleccions municipals del 1991,...

Arribarà al 92?

Eslovènia:

Història d'un conflicte nacional

Dins de l'Europa de l'Est, Iugoslàvia ha estat sempre un cas apart. El tercer en importància dels estats multinacionals del continent, veu avui perillar la pròpia unitat estatal. Els enfrontaments a Kosovo i la secessió del partit eslovè són alguns dels fets més recents. Per conèixer millor aquesta realitat, publiquem aquest article de Jordi Bañeres que fa un recorregut històric per la realitat eslovena.

Localitat d'Urosevac, barricades dels nacionalistes albanesos

El regne dels Serbis, Croates i Eslovens (1919), en triplicar gairebé el territori i la població del Regne de Sèrbia, l'antecessor immediat, plantejava greus obstacles al projecte hegemònic de les classes dominants sèrbies. Demogràficament, els serbis s'enxiquien i passaven de ser la majoria aclaparadora de l'antic regne serbi, a retenir just la majoria relativa del nou estat. Econòmicament, en entrar en contrast amb les regions nordoccidentals incorporades, l'antic Regne dels Karadjordjevic es transmutava en una regió subdesenvolupada. Davant d'això, les classes dominants sèrbies no podien pensar en enfrontar-se a la vegada contra tots els altres grups nacionals i se'ls imposava mal que bé un projecte nacional pactista i gradualista. El projecte finalment acordat i que ha funcionat fins a la crisi dels anys 80 havia de combinar dos objectius. Per una banda calia garantir la unió de tots els serbis (amb una base cultural arrelada sobre la religió ortodoxa). Les lites del territori patri quedaven fixades segons l'axioma de "on hi hagi un monestir ortodoxe, fins allà arriba Sèrbia"; segons aquesta doctrina el Kosovo i Macedònia constituïen "la Vella Sèrbia". Per altra banda calia garantir-se l'hegemonia sèrbia sobre els palants del diàlisi serbo-croata (que ultra els serbis catòlics abasta els croates catòlics i els musulmans bosnians islàmics). Emocionalment el combinat no podia pas ser més explosiu. El serbi pasocrata es podria dir enveja davant del benestar (relatiu) dels croates, mentre el seu menyspreu envers els musulmans no està mancat de connotacions racistes.

Per a posar en marxa el projecte esbossat era menester de combinar per un costat, l'enfletiment del poder econòmic croata -el contrincent més temible en la pugna per l'hegemonia serbo-croata-, amb el reforçament polític i econòmic serbi. Per altre costat era necessari aconseguir imposar als croates una identificació pansèrbia (=iugoslava). El projecte doncs era difícilment practicable. A tot això, però, els eslovens hi aportaven quatre elements de reforç. Primer, els eslovens constituïen un grup nacional demogràficament significatiu, però no pas massa (entre el 8-10 per cent de la població iugoslava des de 1919 fins ara); idoni per a poder acordar-hi

pactes i per impugnar-los mai que calgués. Segon, els eslovens són un poble eslav. Els pactes serbo-eslovens no arribarien a coure mai als croates ni els musulmans, que estaven interessats en només fixar-se en l'opressió principal, la sèrbia. Ben altrament s'esdevindria per exemple amb els acords que Belgrad concertaria amb la Volkdeutsch del regne iugoslau en els anys 30. Tercer, separats els eslovens i els serbis pel ditat solar croata, no hi havia entre ambdues classes dominants cap contenció de reivindicacions territorials mútues, típicament balcàniques. Quart i més important, Eslovènia era i continua essent-ho la regió més desenvolupada de tota Iugoslàvia, fet que tenia un efecte potenciador, car sumava el poder militar i demogràfic serbi amb la força econòmica eslovena.

Superat el desconcert inicial del nou estat iugoslau, des dels primers anys vint entrava en funcionament l'eix serbo-eslovè, denominat vulgarment per les capitals de totes dues nacions com eix Belgrad-Ljubljana. Aquest pacte tàcit, mai no explicitat, no desapareixeria amb el col·lapse de la Monarquia. Llevat de l'obligat parentesi bèl·lic, la conxorxa ha continuat vigent fins a inicis dels anys 80, amb independència de les mudances de règim constitucional i sociopolític.

Per a les classes dominants eslovenes, els termes del pacte eren clarament avantatjosos: a canvi d'haver de prestar un suport permanent a Belgrad, Sèrbia li garantitzava una situació privilegiada. Primer, Eslovènia, que sota l'Imperi Austro-Hongarès havia format part de la perifèria econòmica, passava a ser la regió més desenvolupada del nou estat. Eslovènia gaudiria dins de Iugoslàvia d'un espai econòmic protegit contra la competència estrangera, d'una posició de monopoli en un gran assortit de productes i serveis. Finalment, per acabar d'arrodonir-ho, les classes dirigents de Ljubljana s'aprofitaven del colonialisme intern a que era sotmesa Croàcia, neutralitzant al competidor més temible per a Eslovènia. Segon, el Regne dels Serbis, Croates i Eslovens -rebatejat l'any 29 com a Regne de Iugoslàvia- protegiria per la força de les armes la disminuta Eslovènia contra les ambicions territorials de la Itàlia mussoliniana, de l'Hongria de Horty (1920-44),

de la Àustria germanòfoba i, pitjor encara, del III Reich continuant amb Iugoslàvia a partir de l'Anschluss (1938). Tercer, la llengua i la cultura eslovenes estarien totalment atermades - fins i tot sota la dictadura d'Alexandre (1929-34), règim que per als croates significaria el zenit de la repressió nacional i lingüística. Quart, per a poder controlar el compliment del pacte, Eslovènia fruita d'un règim d'autonomia "avant la lettre" i d'una sobrerrepresentació de la seva classe política en el govern central.

La represa de l'eix Belgrad-Ljubljana

Derrotades les potències feixistes amb l'esforç bèl·lic, reïts indissociablement amb una revolució social, l'eix Belgrad-Ljubljana recomença amb totes les clausules intactes malgrat el nou contexte socio-polític de transició vers el socialisme.

Quant a l'economia, Eslovènia reentria unes relacions d'intercanvi desigual amb la resta de Iugoslàvia. La R.S. d'Eslovènia, amb menys del 9% de la població federal, produïa una mitjana del 17-18% del producte nacional brut federal, mentre que les seves exportacions representen vora la quarta part del total iugoslau. El 1983, el producte social per càpita d'Eslovènia ascendia a 7,1 cops el del Kosovo. Des de 1945 ençà el nivell de vida eslovè es situa un 50% per damunt la mitjana federal.

El 1985, quan es palpen els primers símptomes de la crisi actual, Eslovènia tenia un nivell de vida comparable a l'austriac mentre que la renda per càpita de Kosovo era parella a la de Nigèria. Una treballadora de neteja a la R.S.

d'Eslovènia cobrava el triple que un minaire meridional o vora d'un 40% més que un professor universitari de les altres repúbliques. Naturalment, el discurs nacionalista eslovè escamoteja qualsevol referència a l'intercanvi desigual i contaposa una Eslovènia-escarràs enfront uns meridional-drops.

El perfil econòmic i de tot caire que els eslovens en conjunt extreïen de la unitat iugoslava explica que s'hagi d'esperar fins a la crisi dels anys 80 per a que sorgeixi un corrent independentista amb presència social significativa. Fins la molt poc els eslovens se sentien en una posició de força no només econòmica, ans també política. Ja en la immediata postguerra s'imposava el mite que en el combat contra l'ocupant nazi Eslovènia s'ha alliberat per ella mateixa i es minimitza el paper de l'exercit iugoslau.

Així s'anihila el complex de inferioritat militat. Per la seva banda, l'estament polític eslovè de la Iugoslàvia socialista ha fruit fins fa ben poc d'una situació de valiment. Encara fumant les runes de la guerra, el poder real de la Federació es concentrà en els "set grans". D'aquests, E. Kardelj i B. Kidric eren eslovens: si bé el primer morí poc temps després, Kardelj retindria el segon lloc de la jerarquia política federal fins la seva mort tardana (1979). Per la seva part, el mariscal Tito era eslovè per part de mare i va néixer en territori croata però a menys d'un quilòmetre del límit amb Eslovènia. Fins a finals dels 60, els eslovens detenien proporcionalment més càrrecs dels que els corresponien tenint en compte la seva població.

Amb el 8-9% de la població iugoslava, els membres del govern federal de nacionalitat

eslovena ostentaven entre el 9,5 i el 17,6 % de les carteres, en el Comitè Central representaven entre el 12,4 i el 15,5 % i en el Politburó arribaven a controlar entre el 15 i el 23 % de la representació.

Per concloure

L'escut polític i militar que Iugoslàvia ha ofert a Eslovènia és el darrer capítol de beneficis. El maig del 1945 l'Exercit d'Alliberament nacional ocupa Trieste, Klagenfurt i Villach. Uns pocs dies es materialitza l'Eslovènia Unida que somniaren els nacionalistes de de 1848. Però aviat les tropes anglo-americanes topen amb les Iugoslaves i les obliguen a retirar-se. Tot i això, Iugoslàvia no renuncia a la defensa dels drets culturals dels eslovens fora de Iugoslàvia i aconsegueixen que bona part del seu ensenyament sigui bilingüe. Pel flanc italià, la Conferència de París (1946) obliga a Roma a cedir a Iugoslàvia un extens territori, del qual correspon a Eslovènia la més gran part del litoral (Primorska en llengua eslovena) i crea el Territori Lliure de Trieste. Vuit anys més tard, el 54, el Memoràndum de Londres rectifica altre cop les fronteres: la ciutat de Trieste i l'estreta franja que la uneix amb el Friül romanen en mans italianes, mentre que el rera país triestí s'integra a la R.S. d'Eslovènia.

La crisi de l'eix Belgrad-Ljubljana és paulatina i no pot pas analitzar-se aquí. Anuncia els primers símptomes en els anys 60, trontolla a partir de 1984 i s'ensorra amb estrèpit el 1989. Arribades les coses al punt actual només s'obre un sol sender: l'autodeterminació i, per què no?, la independència.

Jordi Bañeres

Un procés que s'accelera

SEAT: el camí d'unitat CISS-CGT

El dissabte 10 de febrer varen tenir lloc els plenaris d'afiliats i afiliades de la CGT i la CISS. En totes dues reunions es tractava de la fusió en una sola organització sindical de la Confederació General del Treball i la corriente de Izquierda Sindical de SEAT. La resposta de les dues afiliacions va ser quasi unànim: llum verda a la fusió.

Fem una mica de repàs històric per tal d'entendre millor com ha estat possible arribar a aquesta voluntat de fusió d'aquests dos sindicats de la SEAT. Hem de tenir en compte varis factors.

En primer lloc, la coincidència pràctica en un fet cabdal a la història de SEAT: la revocació del Comitè d'Empresa de Zona Franca a mitjans del 88. Per l'èxit d'aquesta revocació va ser decis -siu que s'aconseguís la col·laboració de la CGT i la gent de CCOO oposats a l'entreguisme i corrupció del seu sindicat a SEAT. Aquesta gent de CCOO, que després es veuria obligada a crear la CISS, estava en aquells moments formada principalment per la secció sindical d'Unitat Productiva de Martorell. Després d'aquesta revocació, la CGT va passar de la marginalitat a ser el sindicat més votat a Zona Franca (de 5 delegats que tenia al 86, ara n'aconseguia 17) a les eleccions sindicals realitzades al juliol del 88.

Una unitat que ve de lluny

En segon lloc, en els temes més importants de l'acció sindical quotidiana a l'empresa, l'acord entre la gent que avui forma la CISS i la CGT també ha estat molt gran. Negociació col·lectiva, lluita contra la corrupció en la contractació de joves eventuals, defensa del projecte de SEAT com a fàbrica integral, oposició a la implantació dels 18 i 21 torns... han estat moments que han servit per demostrar a les dues organitzacions sindicals que es partia de criteris similars. Fins i tot, va haver-hi unitat en la vaga contra la Jornada Industrial, a principis del 89; una vaga que va tenir l'oposició activa d'UGT i CCOO.

Això no significa que no hi hagi hagut motius de discrepàncies en determinades ocasions, però que sempre s'han resolt discutint o, simplement, portant a la pràctica cada organització la seva proposta. Aquestes discrepàncies han estat tractades en un clima d'aquells que saben que defensen, fonamentalment, el mateix.

En tercer lloc, les expulsions burocràtiques de les CCOO de SEAT-Martorell, va obligar a constituir-se com a col·lectiu sindical la gent que no va doblegar-se a la repressió. Així va néixer la CISS, a l'estiu del 89. Poc després, dins del procés de canvis que està havent-hi a SEAT, la major part de treballadors de Martorell van ser traslladats a Zona Franca.

A. Gil, Secretari General de la CISS

Aquests dos fets van accelerar molt el procés d'unitat: per una part, la gent ex-CCOO, ara expulsada, tenien un col·lectiu sindical propi; per una altra, el trasllat a Zona Franca permetia un contacte directe i quotidià amb la gent de CGT (és a Zona Franca on la CGT té, de llarg, més força).

Agrupar el sector més actiu de SEAT

En quart lloc, una consideració més global. El procés de recomposició i agrupament de l'avantguarda de SEAT aconsella que es faci a partir d'una mateixa organització sindical. Actualment, el percentatge més alt de gent combativa està en la CISS i la CGT. La CGT aporta més afiliació. La CISS, més quadres. Les dues organitzacions opinen que, després de molts mesos de col·laboració (interna i pública, doncs ja s'han editat varis fulls signats conjuntament) s'ha de fer el salt cap a la fusió orgànica, i representar d'aquesta manera un únic pol d'atracció de la gent més lluitadora de SEAT.

En cinquè lloc, cal apuntar també les característiques de la CGT de SEAT. És un sindicat poc amic de les etiquetes prèvies i que ha primat més la pràctica d'un sindicalisme de lluita que no pas els debats ex-

cessivament ideologitzats. Això ha fet que lògics recels i apriorismes inicials cap a la gent de la CISS, de tradició comunista, s'hagin anat resolent en la lluita i en l'acció sindical quotidiana.

El 10 de febrer, amb l'aprovació per separat dels plenaris de les afiliacions de la CGT i la CISS d'aquest procés de fusió, va iniciar-se (o més ben dit, va continuar-se) un camí que culminarà amb una Conferència d'Unitat. En qualsevol cas, serà un procés bastant breu, segons han expressat els dos sindicats. Més important encara, la CISS i la CGT volen que la unitat es produeixi amb un respecte molt escrupulós de la democràcia sindical. La nova organització sorgida de la fusió haurà de fer front a tot un seguit d'esdeveniments de força importància que ara només apuntem: renegociació del conveni; venciment a l'abril del contracte a més de 1.000 joves eventuals; eleccions sindicals que es preveuen al juny/juliol; voluntat de la Volkswagen de convertir SEAT en una fàbrica de muntatge, és a dir, destruint, com ja ho ha vingut fent fins ara, el seu caràcter integral... Cada un d'aquests reptes tenen una gran importància pel futur dels treballadors i treballadores de SEAT. Però això és una història que serà contada en una altra ocasió.

Daniel Raventós

Temoinsa

Una lluita de treballadors eventuals

Fins les eleccions sindicals de juliol del 89, les primeres que s'han fet en aquesta fàbrica, Técnicas Modulares e Industriales, SA (TEMOINSA) havia fet i desfet el que li havia donat la gana. A partir d'aquell moment, l'arbitrarietat patronal ja no ha estat tan fàcil. Fins i tot, una lluita que va portar la plantilla a finals d'any, aconseguí que, per primer cop al sector de la construcció, es posés algun fre als capricis patronals en la contractació eventual.

TEMOINSA està assessorada per un advocat ex-verticalista i ex-iranquista, Amador Martínez, que també és l'assessor de Miniwatt en l'expedient de rescissió de 108 contractes al que s'està enfrontant la plantilla. Quan l'empresa es busca aquests tipus d'assessors, està indicant fins on vol arribar en el joc brut.

Sergi Raventós, treballador de TEMOINSA, amb un miserable contracte de pràctiques, va ser avisat que el 5 de febrer no li seria renovat el treball. El dia següent, es va encadenar a l'entrada de la fàbrica. Porta varis dies així. El Comitè d'Empresa i l'assemblea de la fàbrica sap que amb el Sergi l'empresa està fent una prova de força. Ens deia un treballador de la fàbrica: "potser no guanyarem la readmissió del Sergi, però fins i tot perdent l'hi ha de costar car a l'empresa".

El Sergi, treballador de 22 anys i militant de la Lliga, sap que val la pena intentar-ho. No és només ell qui pot perdre, és també tot el seguit d'eventuals de la seva fàbrica, que són la gran majoria. Sap també que la victòria representaria molt per tota la plantilla. Aquesta és la grandesa de la seva lluita. Una lluita, per altra banda, humil i molt dura. I que molt poca gent l'hagués ni tan sols començat.

La foto correspon al primer dia d'encadenament a les portes de TEMOINSA.

Un nou 8 de Març gens rutinari

El dret a decidir

Hem començat la dècada dels 90, parlant del dret de les dones a decidir. Un dret que no és, ni de lluny, reconegut. L'avortament, com a la dècada anterior, continua associat a repressió; a judicis contra les dones; a registres de clíniques (Aquari i Ginetec, al País Valencià) contra la intimitat de les dones; a judicis, també, contra els metges que practiquen avortaments "legals". Els protagonistes continuen essent els jutges, els metges, els pro-vida. Les dones no decideixen, segueixen convertides en delinqüents, en víctimes d'un dret que se'ls nega.

No és que les coses no hagin canviat, no és que les dones, i amb elles el moviment feminista, no hagin lluitat per aconseguir aquest dret. És que tot el que ha fet el Govern del PSOE, a l'any 85, és seguir mantenint l'avortament com un delictes,

donar pas a la medicina privada i permetent que els jutges segueixin processant les dones i els metges davant de la seva impresentable "despenalització".

Així les coses, el judici de Pamplona, ha demostrat d'una

manera més clara que mai, el que era pura evidència: aquesta llei no serveix, ni per a que s'acompleixi "en sentit estricte". Tres metges són processats per complir la llei. És l'última gota per aquesta llei. El vas ja està massa ple.

Les dones del PSOE, la Dolors Renau i la Matilde Fernández, es precipiten a declaracions ambigües sobre que la llei no serveix, ja que els metges i els jutges la fan inaplicable. Diuen que s'ha de canviar i que ni tan sols el quart supòsit val (l'anomenat social).

Ens n'alegrem molt que per fi ho hagin reconegut (res oficial, és clar), però aquesta llei no serveix, perquè és un desastre. No per la seva "inaplicabilitat". Això el moviment feminista ja fa anys que ho ha dit. (Ara més que mai la Llei de la Coordinadora d'Organitzacions Feministes de l'Estat Espanyol -que reproduïm en aquesta mateixa pàgina- cobra plena actualitat). Cobra plena actualitat perquè situa el debat on està: al dret inalienable de les dones a decidir sobre la seva maternitat, la seva salut, i el deure del govern de posar els mitjans jurídics i sanitaris per a fer-la possible.

L'avortament i els "terminis"

Ara comença doncs un debat sobre la llei. Les dones del PSOE diuen que plantejarem una llei de "terminis", és a dir, lliure fins a les 10 setmanes i, a partir d'aquest període, amb les indicacions actuals. Sembla que IU entra per aquesta via, tot i que les seves declaracions són encara més ambigües.

Ja veurem com va tot, però això tornaria a deixar les coses malament, passar de l'actual llei a una de "terminis" torna a deixar en mans dels jutges l'interpretació de "les 11, 12 i 13 setmanes". Per què no decideix la dona?

Seria totalment arbitrari. I ens podriem trobar en gairebé els mateixos problemes, i el que és més greu: es continuaria considerant les dones éssers immadurs a protegir a partir de les 10 setmanes. El dret a decidir quedaria també a "terminis".

Per això cal més que mai seguir amb la lluita. Una lluita que de nou ha començat el Moviment Feminista, buscant amplis suports de tota la societat per tal que aquest dret sigui possible.

El 8 de Març es una bona data per recordar aquest tema i participar decididament en les lluites i festes del moviment feminista. Un moviment més viu que mai, com ha demostrat en aquest judici de Pamplona, amb capacitat de mobilització i amb les coses ben clares.

Un moviment que s'està enfrontant a les agressions a les dones, que està treballant per erradicar i "hostigament sexual al treball, les agressions a les dones a la llar, al carrer, a les prostitutes.

Que està lluitant per canviar el Codi Penal i per aconseguir de l'Administració els serveis necessaris per a les dones maltractades, agredides...

Un moviment que ha denunciat amb força les discriminacions al treball (Jaeger, Avisor...). En definitiva, un moviment viu al que hem de donar el nostre suport amb totes les forces.

Aquest 8 de Març, ha de ser, doncs, un 8 de Març de lluita pels drets de les dones i d'alegria de seguir lluitant. Lluitant per canviar aquesta podrida i hipòcrita societat patriarcal.

Montserrat Cervera

PROJECTE DE LLEI D'AVORTAMENT DE LA COORDINADORA D'ORGANITZACIONS FEMINISTES DE L'ESTAT ESPANYOL

Art. 1.- La decisió de la maternitat és un dret personal i íntim de totes les dones, amb independència de la seva edat, estat civil o nacionalitat. L'interrupció lliure i voluntàriament decidida, de l'embaràs és un dret que pertany totes les dones.

Art. 2.- L'Estat haurà de garantir l'exercici d'aquest dret que s'haurà de realitzar d'acord amb les condicions previstes en aquesta Llei.

Art. 3.- Podran avortar totes les dones que ho desitgin amb independència de la seva edat, estat civil o nacionalitat, a petició pròpia, sense més requeriment que el de sol·licitar als centres sanitaris la intervenció mèdica adequada.

Art. 4.- Després de presentar al centre corresponent el certificat d'embaràs i la sol·licitud per a la seva interrupció, la dona interessada haurà de ser informada de les diferents tècniques que se li poden aplicar, explicitant que el mètode menys nocu per a la seva salut és, fins les 11 setmanes, l'aspiració (Mètode Karman).

Una vegada informada, la decisió sobre la tècnica a utilitzar correspon a la dona.

La interrupció de l'embaràs té caràcter d'urgència i s'haurà de real-

itzar dins dels 7 dies següents a la petició.

Art. 5.- Després de la intervenció, la dona romandrà el temps necessari

en observació per a la previsió de possibles complicacions.

Art. 6.- Els Centres de Sanitat pública estan obligats a disposar

deis mitjans suficients per a atendre les demandes d'interrupció de l'embaràs, ja que són de caràcter urgent, sense que el personal mèdic

pugui, sota cap pretext, negar-s'hi, essent penalitzada la falta d'assistència o el seu endarreriment.

Art. 7.- Als Centres de la Sanitat Pública, les intervencions seran gratuïtes per a totes les dones que ho desitgin.

Art. 8.- Es garantirà a totes les dones el dret a la intimitat, i la seva història clínica quedarà sotmesa al secret professional.

Art. 9.- A tots els centres de Sanitat Pública s'haurà de facilitar la participació dels grups feministes per a garantir que en cap moment es limitin els drets de les dones i poder proposar, si s'esdevé, les modificacions oportunes per a la seva millor eficàcia. Disposició addicional.

Seràn punibles els avortaments realitzats contra la voluntat de les dones, els que siguin fruit d'unes condicions inadequades de treball, els que resultin de la negligència professional i els que siguin com a conseqüència d'una conducta lesiva contra la integritat física de la dona. Disposició derogatòria.

Queden derogats els articles 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417 i 418 del Codi Penal i totes les lleis o disposicions administratives que s'oposin al que disposa aquesta Llei.

Acte a les Cotxeres contra el judici de Pamplona

Mobilitzacions a les comarques afectades

Les contradiccions del pla de residus

L'aprovació del pla de residus pel Consell Executiu ha aixecat l'indignació popular a les comarques afectades. Elaborat amb el més profund dels secrets, el pla busca fonamentalment reduir els costos de producció de les empreses a costa de destruir el precari equilibri ecològic de comarques malmeses i empobrides.

Del projecte inicial, únicament la planta de tractament destinada al Pla de Santa Maria ha estat apartada, segurament a causa de que molt aprop un grup de convergents significats com en Epar Tico volen construir-hi un parc temàtic sobre la història de Catalunya. Tota la resta continua endavant malgrat l'aferrissada oposició de la immensa majoria de la població afectada, i malgrat l'extesa opinió de la gent experta sobre els innombrables riscos d'abocadors, incineradores i plantes de tractament.

Una llarga història

De fet el problema dels residus industrials s'arrossega desde fa ja molts anys. Durant tot aquest temps la Generalitat ha preferit fer la vista grossa als abocadors il·legals de tota mena i a l'absència de cap mena de tractament per reduir-ne el seu abast als mateixos centres de producció, per tal de

garantir un major benefici a les empreses instal·lades o en via d'instal·lació. A hores d'ara però, la situació esdevé ja insostenible; els nivells de contaminació avancen i la pressió popular és cada vegada més sensible a aquest tema. Per això, després d'estudis secrets, la Generalitat es treu de la màniga per sorpresa un pla que únicament té present el final del procés de producció de residus, aplicant-hi receptes obsoletes i de baix cost. Un cost, però, que surt íntegrament dels diners públics, sense que una vegada més els productors incontrolats de residus hagin de rascar-se ni una mica la seva butxaca. Les localitzacions de les diverses instal·lacions son triades, malgrat tota la fraseologia científica, segons el criteri d'evitar al màxim el rebuig popular. Però, malgrat totes les precaucions, aquest rebuig es produeix i amb gran força en les zones afectades. La Conca de Barberà és com un terratrèmol,

Escarmentats ja per la proximitat de les nuclears d'Ascó i Vandellòs, i de la petroquímica de Tarragona, els dinou mil habitants de la comarca s'alcen plens d'indignació, arrossegant en la protesta la majoria d'ajuntaments (dominats per CDC). A Castellbisbal o a l'Anoia, la situació és similar, i únicament a Martorell la gent sembla resignada per la força del costum de conviure amb uns elevats nivells de contaminació de tota mena.

Alguns aspectes de la mobilització

La mobilització popular, doncs, ha estat i és encara considerable, sobretot si es pren compte de la tradició de les comarques on es produeix, en les quals l'esquerra en general i les forces revolucionàries i independentistes en particular, són extremadament febles, quan no inexistents. Sobretot a la Conca, ha estat la base

social de CDC la que, indignada, ha sortit al carrer i a les carreteres per dir prou, ha estat la joventut la que ha mostrat els nivells més alts de radicalitat en la protesta, però aquesta és general.

Però, tot i això, i l'indisciplina dels càrrecs electes de CDC a la comarca, desobeint les instruccions de Roca de no dimidir, la cúpula de Convergència i el propi Consell Executiu, resten relativament tranquils. Malgrat la radicalització a Montblanc -on el conseller Molins va ser retingut per la població- i la continuïtat de la mobilització, aquesta únicament abasta les poblacions o comarques directament afectades, que ja varen ser triades, com un dels criteris, pel seu baix índex de població. La resta de la gent, si bé mira amb simpatia la protesta, no se sent implicada i resta instal·lada en

la passivitat. A Barcelona mateix, l'únic ressò del conflicte ha estat una manifestació del poble de Castellbisbal, aprofitant la seva Festa Major. Per la resta, res no s'ha fet.

Cal doncs reconèixer aquestes dificultats, que per altra banda afecten la majoria de temes ecològics i fins i tot antinuclears, i cercar els mitjans per convèncer el conjunt del poble de Catalunya que el seu futur també es juga a Forès, o a Vandellòs o a Castellbisbal; que la batalla per preservar el medi ambient i combatre la barbàrie ecològica que patim ha d'implicar-nos tots; que cal un esforç conjunt per frenar les agressions en aquest terreny.

És molt el que ens hi juguem, haurà de ser molt també el que hi posem en joc.

Joan Font

Serra de la Marina:

El Maresme en perill

L'expansió de la Gran Barcelona, amb un model de creixement en taca d'oli, desordenat, impulsat pel capital especulatiu, està esdevenint, a nivell general, l'eix vertebrador d'una Catalunya desequilibrada, fortament centralitzada, amb espais superpoblats i espais cada cop més empobrits i deshabitats, una nova Catalunya on l'equilibri entre comarques, pobles, ciutats i capital s'està transformant en una macrocefàlia agressiva amb el medi i amb els seus habitants.

Els impulsors de la Gran Barcelona, ja des dels temps de'n Porcides, assignen al territori una especialització en funció de les necessitats i els interessos dels grans grups econòmics i en detriment de les classes populars.

Després de la intensa etapa especulativa dels anys 60, amb la crisi econòmica del 73, es va produir una aturada en els projectes expansius i en la degradació urbanística. A aquella primera etapa es caracteritzà per la creació d'immenses ciutats-dormitori a l'entorn barceloní per encabir l'allau immigratòria; també fou l'època en què aparegueren les famoses urbanitzacions -molt sovint il·legals- i s'inicià el reforçament de la xarxa viària radial i centralitzadora.

Ja des de llavors, al Maresme se li assignà un paper de comarca de serveis -

turisme, segones residències, procés de suburbanització i integració a l'àrea metropolitana. Fou el començament d'una pressió sobre el sòl que a hores d'ara, amb l'eulòria econòmica fictícia que estem vivint s'ha reforçat intensament.

El procés de suburbanització i terciarització de la comarca suposa actualment una veritable lluita per l'ocupació i els usos del sòl.

La gran pressió de l'especulació immobiliària completa, malauradament, amb un potencial econòmic en creixement i amb el consentiment de les institucions, tècnics i polítics comarcals.

D'aquesta manera any rera any s'observa un descens continuat de la superfície agrícola, dels espais naturals i de les zones verdes i un augment dels espais urbanitzats, grans complexos residencial-recreatius per a classes mitjanes i altes, zones industrials o ampliacions de la xarxa viària.

L'aparició de segments importants de la població ocupant estructures d'habitatge no gens integrades a la tradició constructiva comarcal, al medi físic, ni a les més minimes consideracions d'ordre estètic o ecològic, alienes a la realitat de la comarca que els envolta i sense cap mena de voluntat d'integració, vinculats permanentment al cor metropolità pel cordó umbilical d'una xarxa viària sobredimensionada i

agressiva, a més dels obvis efectes de despersonalització social i cultural, generen:

-La degradació ecològica, en confluència dins la campanya "Salvem el Maresme, encara hi som a temps" de la Coordinadora per la Defensa de la Serra de Marina i la Unió de Pagesos del Maresme, que compten amb el suport de 25 entitats i organitzacions cíviques i polítiques comarcals. Una primera acció ha estat l'ocupació del camp de golf de Llavaneres-Mataró que es vol ampliar, on es realitzà una botifarrada popular. Però la campanya tot just comença.

El plantejament d'un nou model de creixement alternatiu, amb un reequilibri dels usos del sòl i dels sectors econòmics i una reconversió ecològica de la comarca, és una necessitat que comença a penetrar en la consciència dels habitants del Maresme.

Jordi Pagès
Paco Martínez

Ha arribat el Carnaval

L'arribada del Carnestoltes, segons un dibuig del segle XIX

Malgrat l'eclipsi de l'altra nit, el calendari lunar també funciona i arriba el Carnestoltes. La màgia de la festa envaeix carrers i places, viles i pobles i també és present en les pàgines del **demà**.

El Carnaval ha estat durant molts segles sobretot una festa íntimament lligada amb l'abstinència imposada per la religió durant les dades de la quaresma, i a les prohibicions gubernamentals, tot i que pugui tenir arrels paganes vinculades a la roda de festes de l'any, al sol, a la lluna, a les collites, a la fertilitat.

La capacitat de trencar moltes es troba també en una festa com aquesta, que pot ser només un espectacle, però que també pot tenir un caire participatiu, dinàmic, revolucionari. Per això potser el moment més popular i participatiu del Carnaval lliga, en el nostre país, amb l'aparcio del republicanisme federal, ara larà quasi 130 anys, quan el moviment obrer comença a organitzar-se.

El 3 de febrer del 1937, Franco dictà a Burgos un decret prohibint les festes de Carnaval, prohibició que s'allargà fins el 1980.

Carnaval comença el dijous gras, tot berenant la truita de

bolifarra i menjant la coca de llardons. Dissabte i diumenge són els dies de les Rues, un dels ingredients fonamentals de les festes; i dilluns el dia dels saraus o balls, que mai no han fallat ni sota les prohibicions. Ingredient bàsic d'aquests balls són les màscares i disfresses, sota les quals tot ha estat fet i tot ha estat permès. Dimarts, el Carnaval és visitat pels metges, fa testament, mor i és enterrat amb tot un ritual humorístic on la imaginació popular es desborda i tota crítica i tota llibertat són permeses. Dimecres, primer dia de quaresma, tothom va lora a berenar i enterrar la sardina, mentre el ninot carnestoltes és cremat.

Des de l'any 1980, l'escenificació del Carnaval ha tingut la seva expressió en les crítiques a aspectes establerts i reivindicacions actuals, per part de les Associacions de Veïns i d'altres entitats. El referèndum de l'OTAN va tenir un grau important de participació en les rues, permeten ambar més enllà de la clàssica proclama política.

Si el Carnaval és una festa popular i de crítica a allò establert, no hem de deixar perdre-ho. Hem de prendre la revenja

del Carnaval diari que ens fan patir les persones benpensants del sistema.

Així, us oferim com a primícia les disfresses institucionals de l'any. El Rei com a bon defensor del nucli cel·lular, ho celebra en família; la família militar, s'entén. El mite del comte Dràcula es mor amb Draculescu, i amb la visió de futur dels nostres mandataris reials, han posat en marxa un nou mite, més propici als nostres temps. Ja no és comte, és senyor, el senyor de Girona, un tal Felipe que no serà pas el cinquè. I entre xuclada i xuclada de catalans, bascos, gallecs... i algun que altre indi que es deixi caure per la festa, s'encomanaran a l'esperit del "imperio hacia Dios".

En Felipe i Guerra en la petita caseta llogada a la Montcloa (on Juan té un petit despatx) convidaran amics i companys disfressats de barrets i controlaran el trànsit per regular la contaminació i congestió d'influències.

Pujol i Roca, amb les respectives i amb un afany d'anar per feina i no perdre temps, estan posant la Gene cap per avall. Una gran obra, una gran festa, el Palau convertit en Casino, on es podrà jugar a tot, a instal·lacions d'abocadors de residus, a nuclears i alguna que altra transferència.

Per la gent guapa que ens llegeix us recomanem una disfressa molt maca per aquest any (o el que bé), feta de roba, de retalls de diversos vestits: l'espantacells. Serveix tant per nois com noies, carrosses o no. No és difícil de fer, només és qüestió de posar-se d'acord entre diferent gent. Pel que fa al barret, és el més difícil, tothom vol posar el seu. Us suggerim una idea que amb voluntat i enginy segur que us en sortireu: un barret estampat de diversos colors, els que estan de moda: verd, lila, vermell i altres que considereu oportuns. I el barret, barretina.

Bé, que queden pocs dies i folim, folam la folia ha arribat.

anar

El Poble Nou

Aquesta vegada cal anar a passejar al actual barri barceloní del Poble Nou, abans de que les obres de la macro-Barcelona olímpica d'en Maragall l'acabi de destrossar.

En primer lloc cal recórrer el territori del que han estat algunes de les fàbriques claus en la història del moviment obrer a Catalunya. Així, entrant al barri per l'avinguda d'Icària (el nom de la qual recorda els comunistes utòpics de finals del segle passat), podem trobar un gran solar en el qual encara es conserven restes del que va ser La Maquinista i, mirant cap al port, allà on enderroquen tinglados per construir un gran centre comercial i especulatiu, podem veure el que queda de Vulcano, ja a la Barceloneta.

Travessant el Cementiri Vell, que també cal visitar per trobar les tombes d'antics i antigues lluitadors i lluitadores, i les fosses comunes dels afusellats per diferents règims, caldrà baixar fins el limit del mar, on trobarem el fatidic Camp de la Bota.

Des d'aquí, i passant entremig de nombrosos vigilants jurats que controlen els accessos a les obres de la Vila Olímpica, podem veure el lloc que ocupava MACOSA, tot anant cap a la Rambla del Poble Nou, sense perdre de vista les nombroses restes de tallers i magatzems. A la Rambla estant trobarem vestigis de Cooperatives de tota mena i l'edifici de l'Aliança del Poble Nou, on podem aturar-nos per pendre un caletonet.

Després, ja ben calentonets, aprofitarem que estem per aquests indrets, per acostar-nos al barri del S.O. del Besòs, una bona mostra de l'anomenat "racionalisme" dels arquitectes que fan cases per obrers.

Per acabar i aprofitar el temps, podem donar un volt per les cotxeres d'autobussos. Sempre hi tornarà a haver una vaga general i ja es sabuda quina és la feina dels piquets.

La Vila Olímpica ha destrossat el Poble Nou

demà

Ens trobareu a:

Barcelona:

Aribau, 16-pral-2ª -08011-

Illes:

Arquitecte Forteza, 17 -07010- Mallorca

Perpinyà:

Aragó, 27-66000-

València:

Pelai, 21-1-1ª -46007-

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom _____
Adreça _____
Població _____ c.p. _____

- ☐ demà + COMBATE (anual) 2.000 pessetes
☐ demà + COMBATE + INPRECOR - 4.400 pessetes
☐ INPRECOR (anual) 2.400 pessetes

Pagament: ☐ taló al portador ☐ gir postal

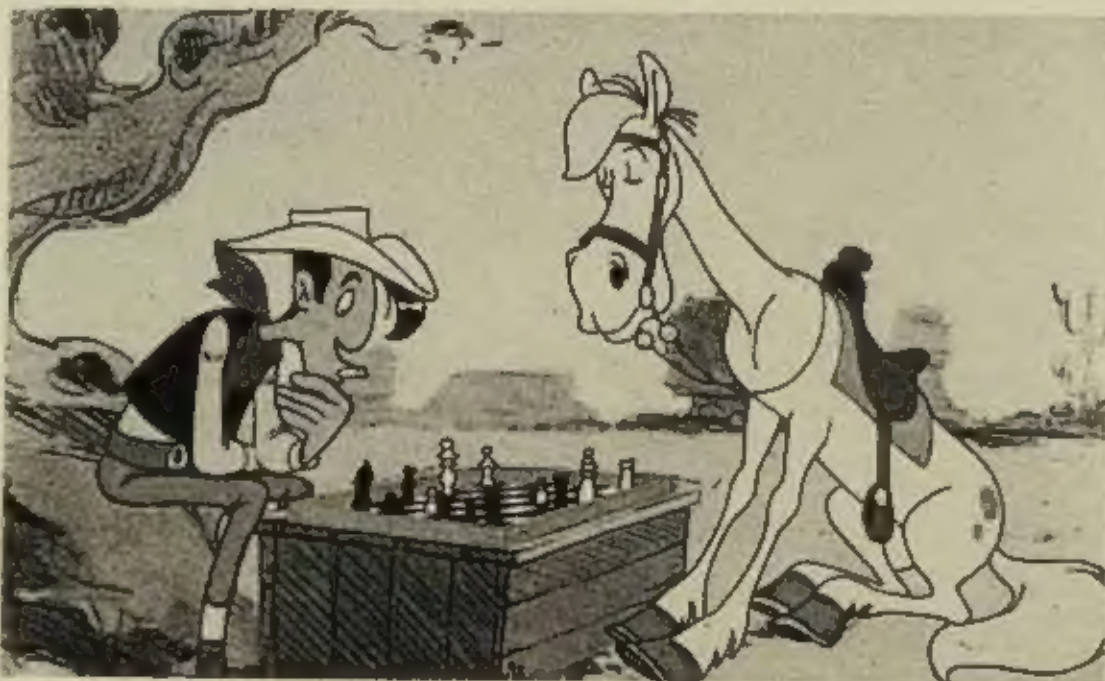

Pal de Paller

El Mundial d'Escacs

L'afició als escacs té una gran tradició entre la gent d'esquerres del nostre país. Avui, publicant aquest article (escrit per una persona que porta molts anys fent dels escacs "una mica més que una afició"), volem convidar a estimular les ganes de jugar a escacs i, a la vegada, entendre els mecanismes i el rerefons de les competicions internacionals quan s'acosta la celebració del campionat del món, un campionat que, ara per ara, sembla reservat únicament als homes.

Han passat quasi dos anys i mig des de el darrer Campionat del Món d'Escacs que tingué lloc a Sevilla. Tothom pot recordar l'emocionant enfrontament entre Gari Kasparov i Anatoli Kàrpov, on la TV fins i tot va esdevenir bon testimoni, amb imatges insòlites i espectaculars. Però, des del mateix moment de la seva conclusió, s'inicià altre cop el llarg procés selectiu per designar novament l'aspirant (1). Aquest procés parteix dels campionats nacionals a cada país afiliat a la Federació Internacional (FIDE), segueix amb els torneigs zonals (2), interzonals (3), i, per fi, els catorze millors jugadors classificats accedeixen al cicle de "Candidats", on s'han d'enfrontar en matx eliminatòris.

Ara estem en l'esglaió previ al Mundial, és a dir, en la final dels candidats. Com sia que per arribar a aquest punt, la sort i l'atzar estan descartats, tan sols ho poden aconseguir els Grans Mestres (GM) en millor forma de nivell de joc i psicològic.

Kuala Lumpur, capital de Malàisia, serà l'escenari del darrer duel d'aquesta fase que començarà el proper 7 de març. Els protagonistes seran, d'un costat, l'actual sots-campió i alhora ex-campió Mundial Kàrpov i, de l'altra banda el GM holandès, Jan Timman.

Esdeveniments del parèntesi

Es pot considerar que el succés escaquístic més important esdevingut des de l'Octubre del 1987, ha estat el neixement de l'Associació de Grans Mestres (GMA), i això s'ha produït com resposta a una veïlla aspiració del col·lectiu de titulats internacionals i també, en bona part, per l'accentuada enemistat que existeix entre Kàsparov i el president de la FIDE, el filipí Florencio Campomanes, un personatge bastant polèmic. El campió del món, juntament amb destacats GM de renom, van decidir crear una organització independent del control directe de la FIDE, governada exclusivament per jugadors, amb la idea de vetllar pels interessos dels jugadors professionals i, també, com fòrum on la veu dels escaquistes fos escoltada i valorada de la manera que no es donava en el si de la FIDE, fortament controlada per Campomanes i el seu equip, que sempre ha gaudit del suport de la Federació de la URSS (que, com anècdota, direm que representa prop de cinc milions de jugadors federats).

rats), dirigida aquesta per gent vinculada majoritàriament als corrents més ortodoxes del PCUS.

Un dels objectius assolits amb èxit per la GMA, ha estat el d'establir la "World Cup", un circuit de torneig professional, com en altres esports, on hi participen els trenta primers jugadors del rànquing ELO (4) i els escaquistes invitats dels països on es disputen les competicions.

La tasca per crear i coordinar la "World Cup" ha estat difícil, tant moure molt a Kàsparov fora del tauler bicolor, per tal de trobar patrocinadors i organitzadors que tressin endavant i amb garanties cadascun dels torneigs que componen la Copa, de la que ell mateix n'és l'actual guanyador. Barcelona va ser una de les seues escollides i, així, vàrem poder viure durant la primavera de l'any passat el certamen escaquístic més fort mai jugat aquí.

Malgrat que a nivell personal Kàsparov i F. Campomanes siguin irreconciliables, hi ha iniciatives per obrir una via de diàleg i cooperació encaminades a millorar la relació FIDE-GMA.

Qui és qui?

Tomant als candidats, és interessant conèixer els dos competidors finalistes. Per primer cop des de fa molts anys, un dels finalistes és un europeu occidental, es tracta de Jan Timman. Aquest jugador dels Països Baixos se l'ha considerat durant un bon grapat d'anys, com l'esperança d'Europa Occidental per trencar el domini que els soviètics han mantingut sobre el màxim títol individual des del final de la II Guerra Mundial; però l'oportunitat no ha arribat fins ara, degut a la irregularitat dels seus resultats al llarg d'una bona part de la seva carrera.

Per poder ser finalista, Timman ha hagut de desfer-se en diferents matxos de Salov, un jove i excel·lent GM soviètic, de Portisch, un veterà GM hongarès que sempre s'ha mantingut en primera línia, i de Speelman, la sorpresa britànica d'aquests Candidats.

Certament, aquesta pot ser la primera i darrera oportunitat que té en Timman per plantar-se a una final, perquè hi ha tot un seguit de joves escaquistes que empenyen molt fort i que tant sols els manca un xic d'experiència per accedir als llocs més elevats. Un d'aquests casos és el de Vassili Ivantxuk, el gran absent de la Copa del Món i del darrer Candidats. No se sap mai, però Timman no és el favorit en el seu matx contra Kàrpov, tot i que passa per un gran moment de joc. Parlar de Kàrpov, és parlar d'un dels protagonistes més importants de la història dels campionats del món.

Membre del PCUS, amic personal del difunt Breznev, representa la línia oficialista dins la seva federació i connecta plenament amb l'estratègia que segueix la FIDE de fa temps. De tarannà tranquil, col·leccionista de segells, dins del tauler és un dur lluitador que té acumulada una experiència i "sapiència" molt valuoses. Amb Gari forma la cara i la creu d'una mateixa moneda. De ben jove ha anat escalant posicions tant dins dels escacs com del PCUS. Va ser hereu de la corona que no va voler defensar Fischer, retornant així l'orgull al seu país en plena guerra freda. Després va defensar el títol davant el dissident Kortxnoi, que el 1978 era l'enemic número 1 dels escacs a la URSS, però finalment aquest jugador que semblava invencible va haver d'inclinarse davant del fenomen Kàsparov. Kàrpov està entre els tres millors finalistes (5) de tota la història i, en aquesta fase de la partida, es pot con-

siderar que inclús és superior a Gari. L'estil d'en Kàrpov ha evolucionat d'un "hiperposicionalisme" a un estil posicional molt més flexible, en el qual tenen cabuda sacrificis de peça i combinacions més ariscades, un tipus de joc que no entrava en el seu esquema fins fa pocs anys. Kàrpov ha mantingut un nivell de joc molt elevat des que ha estat campió del món i cedeix poques derrotes i per això i pel fet que té una moral de ferro, és favorit front a Timman.

Gari haurà de seguir entrenant-se, jugant activament (no com abans, que el campió es dedicava a estudiar els seus possibles contrincants i no tornava a jugar fins que havia de defensar el seu ceptre) i intentar mantenir el seu excepcional bon joc fins l'octubre d'enguany, que començarà un altre "matx del segle". La propera edició d'aquest Mundial es jugarà en dues fases, la primera a Lyon (França) i la segona en una ciutat nord-americana encara no confirmada; tot això si no hi ha canvis de darrera hora...

Kàsparov i l'Azerbadjan

En el seu llibre autobiogràfic "Fill del carvi", Kàsparov es declara profundament "bakunià", doncs Bakú va ser la ciutat que el va veure néixer. Malgrat el seu amor per la capital de l'Azerbadjan, els seus paisatges i la seva gent, aquest àzeri no podia imaginar que un dia del mes de gener d'enguany hauria de fugir amb els seus familiars i amics propers en un avió que li van posar a l'abast. Gari és un personatge conegut a Bakú i tots saben que la seva mare és armènia (el seu pare era d'origen jueu) i també l'influència que ha tingut i té sobre ell. Després del devastador terratrèmol d'Armènia de fa

uns dos anys, Kàsparov va programar una sèrie de simultànies per recaptar fons a benefici dels damnificats; això explica una mica l'afecte cap als armenis que té en Gari. Si a més hi alegim la seva nul·la identificació cap a l'islamisme, es pot entendre la seva por de ser víctima de la persecució ètnica que amb tanta virulència van endegar els elements àzeris més radicals. Com anècdota cal recordar que durant el govern de l'imam Jomeini, es varen prohibir els escacs, juntament amb altres jocs d'activitat mental, per considerar-ho contrari a la doctrina de l'Alcorà. Tots aquests esdeveniments de l'Azerbadjan han afectat el campió del món i hauran d'esperar a l'octubre per comprovar fins quin punt ho ha superat. El món escaquístic continua viu i actiu, i el proper mes estarà pendent del matx Kàrpov-Timman, del que esperem que surtin bones partides i hi hagin poques "taules de gran mestre" (6); el temps donarà la resposta...

Jordi

(1) Aspirant: Nom que es dona al futur contrincant del campió del món.

(2) Torneig zonal: Torneig on participen els campions nacionals de països pertanyents a una mateixa zona geogràfica. Classifica pels torneigs interzonals.

(3) Torneig interzonal: On participen els guanyadors dels torneigs zonals. Classifica pel cicle de Candidats.

(4) Rànquing ELO: Per establir la força fiable d'un jugador, es va idear la puntuació ELO, una aportació del matemàtic nord-americà Arpad Elo, que resulta després d'un seguit de càlculs on es tenen en compte la força dels adversaris i la categoria del torneig. Quan més elevada és la puntuació, més fort és el nivell de joc d'un jugador. Per fer-se una idea, a partir de 2.500 es tracta d'un jugador d'alta qualitat a nivell internacional i, a partir de 2.600, pertany a l'élite mundial.

(5) El joc d'escacs té tres moments o fases diferenciades: apertura, mig joc i final. El final acostuma a ser la fase més difícil.

(6) "Taula de gran mestre": És una expressió de l'argot escaquístic, amb el que es defineix l'empat ràpid i sense lluita que fan molts cops els grans mestres per interessos de classificació o per respecte mutu.

Kàsparov

Kàrpov

